

OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO

1. Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest.

W 2018 roku w ramach realizacji „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Żagań o statusie miejskim na lata 2015 – 2032”, przyjętego Uchwałą Nr XVII/131/2015 Rady Miasta Żagań z dnia 30.12.2015 r. zebrano 13 wniosków, z tego: 10 – na demontaż wyrobów zawierających azbest i 3 – na usuwanie azbestu bez demontażu), na podstawie których:

- ilość odpadów azbestowych do usunięcia (z demontażem) – 28,11 Mg
- ilość odpadów azbestowych do usunięcia (bez demontażu) – 2,63 Mg
- planowany koszt usuwania wyrobów zawierających azbest – 24.560,00 zł.

Na tej podstawie złożono wnioski do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze o dofinansowanie realizacji w/w zadania.

Ostatecznie zrealizowano 12 wniosków (9 wniosków na demontaż wyrobów zawierających azbest i 3 wnioski na usuwanie azbestu bez demontażu) – z uwagi na rezygnację jednego z wnioskodawców w trakcie realizacji zadania, w wyniku czego:

- ilość odpadów azbestowych usuniętych (z demontażem) – 12,71 Mg (6.990,50 zł)
- ilość odpadów azbestowych usuniętych (bez demontażu) – 3,70 Mg (1.554,00 zł)
- poniesiony koszt usunięcia wyrobów zawierających azbest – 8.544,50 zł.

Poniesione koszty zostały w całości zrefundowane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze w ramach przyznanego dofinansowania.

2. Gospodarka Niskoemisyjna.

W ramach realizacji Programu Gospodarki Niskoemisyjnej przystąpiono do realizacji projektu pn. „Kompleksowy Program Komunikacji w Żarsko – Żagańskim Obszarze Funkcjonalnym”, dofinansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020:

Oś Priorytetowa 3 – Gospodarka niskoemisyjna,

Działanie: 3.3 – Ograniczenie niskiej emisji w miastach,

Poddziałanie 3.3.1 – Ograniczenie niskiej emisji w miastach, projekty realizowane poza formułą ZIT.

Umowa o dofinansowanie nr RPLB.03.03.01-08-0009/16-00 z dnia 01 sierpnia 2017 r.

Koszty kwalifikowalne projektu ujęte we wniosku o dofinansowanie (w zł):

Wyszczególnienie	Koszty ogółem	Dofinansowanie	Udział własny
Koszty ogółem	5 625 169,21	3 059 412,22	2 565 756,99
Wkład własny Gminy Żagań o statusie miejskim	1 668 684,35	1 017 715,66	650 968,69

Projekt polega na zaprojektowaniu, wykonaniu, dostawie i montażu systemu informacji pasażerskiej oraz zarządzaniu flotą pojazdów transportu publicznego. System umożliwi zbieranie informacji o pojazdach transportu publicznego, przetwarzanie i dystrybucję informacji pasażerskiej w czasie rzeczywistym. Obejmuje także wykonanie, dostawę i montaż elementów systemu dynamicznej informacji przystankowej. Informacja dla pasażerów będzie zawierać:

- informacje o rozkładzie jazdy,
- najbliższe odjazdy w czasie rzeczywistym,
- wiadomości i ogłoszenia.

W ramach projektu będą realizowane także zadania polegające na montażu wiat komunikacyjnych.

Cele projektu:

- ograniczenie intensywności ruchu drogowego,
- poprawa jakości usług i atrakcyjności komunikacji publicznej,
- ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery,
- zwiększenie różnorodności form transportu publicznego,
- lepsza integracja środków transportu.

Kolejnym przedsięwzięciem uwzględniającym założenia przyczyniające się do ograniczenia niskiej emisji w mieście był projekt „Rewitalizacja zabytkowego pałacyku przy ul. Jana Pawła II 7 wraz z otoczeniem w celu nadania nowych funkcji społecznych”, w którym realizacja części inwestycyjnej prowadzona była w 2018r. Głównym celem projektu było wprawdzie ograniczenie ubóstwa i wykluczenia społecznego, jednak z uwagi na jeden zasadniczy element inwestycji tj. wykonanie kompleksowej termomodernizacji budynku pałacyku, włącznie z wymianą źródła ciepła, wprost przyczyni się on do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Projekt realizowany był przy wsparciu z funduszy Unii Europejskiej w ramach dofinansowania ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020:

Oś Priorytetowa 9 – Infrastruktura społeczna,

Działanie: 9.2 – Rozwój obszarów zmarginalizowanych,

Poddziałanie 9.2.1 – Rozwój obszarów zmarginalizowanych, projekty realizowane poza formułą ZIT.

Umowa o dofinansowanie nr RPLB.09.02.01-08-0011/16-00 z dnia 28 grudnia 2016 r.

Koszty kwalifikowalne projektu ujęte we wniosku o dofinansowanie (w zł):

Wyszczególnienie	Koszty ogółem	Dofinansowanie	Udział własny
Koszty ogółem	7 061 390,48	5 908 441,75	1 152 948,73

W ramach realizacji Programu Gospodarki Niskoemisyjnej złożono także wniosek o dofinansowanie projektu pn. „Termomodernizacja budynków Przedszkola Miejskiego nr 2, Przedszkola Miejskiego nr 3 oraz Filii Przedszkola Miejskiego nr 5 w Żaganiu”. Projekt dotyczy kompleksowej termomodernizacji budynków z zastosowaniem elementów umożliwiających wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Celem zadania jest poprawa efektywności energetycznej i zmniejszenie kosztów eksploatacji budynków, poprawa komfortu cieplnego użytkowników oraz redukcja emisji substancji szkodliwych do atmosfery.

Dzisiaj już mamy informację, że projekt został oceniony pozytywnie - 19 lutego br. Zarząd Województwa Lubuskiego podjął w formie uchwały decyzję o dofinansowaniu 6 projektów z obszaru województwa lubuskiego, w tym projektu złożonego przez Gminę Żagań o statusie miejskim.

W ramach zadania nastąpi:

- termomodernizacja przegród budynków - docieplenie ścian zewnętrznych, dachu, wymiana okien i drzwi,
- wymiana źródeł ciepła na pompę ciepła,
- wymiana grzejników oraz montaż automatycznego sterowania c.o.,
- modernizacja instalacji centralnego ogrzewania i wody użytkowej na nowe przewody w otulinie,
- wymiana oświetlenia na energooszczędne typu LED oraz montaż automatycznego sterowania oświetlenia na korytarzach oraz w toaletach,
- montaż wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła wraz z klimatyzacją zasilaną z pompy ciepła,
- dodatkowo w MP 2 i 3 zamontowana zostanie instalacja fotowoltaiczna.

Łączna wartość kosztów całkowitych projektu, **ujętych we wniosku o dofinansowanie** wynosi 4.135.590,07 zł, a wnioskowany poziom dofinansowania projektu z UE w ramach Regionalnego Program Operacyjnego - Lubuskie 2020 (RPO-L2020) – 3.056.330,26 zł.

Gmina Żagań o statusie miejskim zidentyfikowała konieczność podjęcia dodatkowych działań zmierzających do redukcji gazów cieplarnianych oraz do zwiększenia udziału energii

pochodzącej z odnawialnych źródeł energii. W związku z planami inwestycyjnymi Żagańskich Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Żaganiu, w kontekście możliwości uzyskania częściowego współfinansowania zadania Spółki z funduszy Unii Europejskiej, zaistniała konieczność uzupełnienia informacji w Programie Gospodarki Niskoemisyjnej dla miasta Żagań. Na aktualizację Programu Gospodarki Niskoemisyjnej w ubiegłym roku wydatkowano z budżetu miasta kwotę 2.460,00 zł.

Realizacja zadania, polegającego na budowie instalacji fotowoltaicznej na terenie oczyszczalni ścieków, przyczyni się do wyprodukowania energii, która będzie bezpośrednio wykorzystywana na potrzeby funkcjonowania oczyszczalni ścieków. W kontekście realizacji celów Programu Gospodarki Niskoemisyjnej zadanie przyczyni się do redukcji emisji gazów cieplarnianych oraz do zwiększenia udziału energii odnawialnej, a tym samym będzie miało wpływ na poprawę jakości życia mieszkańców Żagania. Spółka planuje aplikować o współfinansowanie zadania ze środków UE w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Lubuskie 2020, Działanie 3.1.1.

Przedmiotowe zadanie wpisuje się w cele strategiczne Planu, które ukierunkowane są na realizację działań niskoemisyjnych:

- redukcję emisji gazów cieplarnianych,
- redukcję zużycia energii finalnej w poszczególnych sektorach odbiorców energii,
- zwiększenie udziału energii pochodzącej z odnawialnych źródeł energii (OZE),
- poprawę jakości powietrza na terenie miasta,
- wzrost efektywności energetycznej.

Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Żagań wprowadzająca nową inwestycję uzyskała pozytywną opinię Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze.

3. Likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci.

Realizując obowiązki wynikające z ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminie oraz regulaminu o utrzymaniu porządku i czystości w gminie realizowano prace polegające na likwidacji nielegalnych wysypisk śmieci zlokalizowanych na terenach stanowiących własność Gminy Żagań o statusie miejskim.

W ramach realizacji tego zadania zlikwidowano 23 nielegalne wysypiska śmieci, z których zebrano ok. 48 Mg odpadów. Na ten cel poniesiono wydatki w wysokości 19.225,53 zł. Zawarto również umowę na likwidację nielegalnego wysypiska śmieci przy ul. Granicznej za kwotę 73.800,00 zł, z terminem realizacji w 2019 roku (zadanie ujęte zostało w wykazie wydatków, które nie wygasają z upływem 2018 roku).

W ramach propagowania właściwego postępowania z odpadami komunalnymi prowadzono kampanie informacyjne dotyczące ich właściwej segregacji.

W dniu 26 kwietnia 2018 r. odbył się piknik ekologiczny na przedzamczu Żagańskiego Pałacu podczas którego: Urząd Miasta Żagań, Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania i Robót Drogowych Sp. z o.o. oraz Zakład Zagospodarowania Odpadów Marszów Sp. z o.o. wspólnie prowadzili działania informacyjne dotyczące segregacji odpadów oraz postępowania z odpadami komunalnymi. Kampania ekologiczna, w tym również na temat segregacji odpadów prowadzona była także w czasie festynów organizowanych przez żagańskie parafie.

W 2018 roku wykonano tablice informacyjne o zasadach prawidłowej segregacji odpadów, które umieszczone zostały na pergolach śmietnikowych w których mieszkańcy składują odpady.

Dodać jednocześnie należy, że na stronie internetowej Urzędu Miasta Żagań umieszczona jest stale informacja o zasadach prawidłowej segregacji odpadów komunalnych.

4. Działania na rzecz poprawy stanu jakości powietrza.

W dniu 3 grudnia 2018 r. o godz. 16.00 w budynku Urzędu Miasta przy ul. Jana Pawła II 15 w Żaganiu odbyło się spotkanie informacyjne przedstawicieli Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze z mieszkańcami miasta w sprawie prezentacji nowego ogólnokrajowego programu „Czyste Powietrze”. Mieszkańcy miasta zostali poinformowani o spotkaniu poprzez stronę internetową oraz za pośrednictwem plakatów promocyjnych. W spotkaniu uczestniczyli także pracownicy Urzędu Miasta Żagań.

Realizacja w/w programu ma na celu poprawę efektywności energetycznej i zmniejszenie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń do atmosfery z istniejących jednorodzinnych budynków mieszkalnych lub uniknięcie emisji zanieczyszczeń powietrza pochodzących z nowo budowanych jednorodzinnych budynków mieszkalnych. Realizacja zaplanowana została na lata 2018-2029. Program Priorytetowy Czyste Powietrze to możliwość uzyskania wsparcia finansowego w formie dotacji i/lub pożyczki przez osoby fizyczne, właścicieli domów jednorodzinnych na ocieplenie domu, wymianę okien czy też na wymianę starego kotła grzewczego. Wysokość dofinansowania wahać się będzie od 30 do 90 % dotacji kosztów kwalifikowanych inwestycji, w zależności od dochodu na osobę w gospodarstwie domowym. Minimalna wartość zadania, to 7.000,00 zł.

Kolejnym działaniem zmierzającym do poprawy stanu jakości powietrza w mieście było złożenie przez Gminę Żagań o statusie miejskim wniosku (fiszki) o dofinansowanie projektu p.n.: „*Poprawa stanu jakości powietrza oraz komfortu życia i zdrowia mieszkańców Żagania, poprzez zastosowanie innowacyjnego systemu zarządzania jakością powietrza i środowiska*” w odpowiedzi na konkurs ogłoszony przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju, Departament Programów Pomocowych, pn. „Human Smart Cities. Inteligentne miasta współtworzone przez

mieszkańców”. Wartość projektu, o którym mowa to kwota 578.000,00 zł, a planowane dofinansowanie wynosi 520.000,00 zł.

Cele projektu:

- Edukacja ekologiczna wśród mieszkańców miasta, poprzez dostarczenie mieszkańcom wiedzy nt. wpływu zanieczyszczeń powietrza na zdrowie, w tym również tych pochodzących ze spalania odpadów, na komfort życia oraz na gospodarkę miasta, jak również wskazanie możliwości współdziałania, w celu jego poprawy oraz zapobiegania jego negatywnym skutkom.
- Wykorzystanie skutecznego systemu zarządzania jakością powietrza oraz narzędzi mających na celu poprawę jego jakości, wzrost komfortu życia mieszkańców, wprowadzenie pozytywnych zmian w wizerunku miasta oraz polepszenie gospodarki miasta.
- Umożliwienie mieszkańcom dostępu do systemu zarządzania jakością powietrza i gospodarką odpadami oraz zapoznanie ich z narzędziami, służącymi do zarządzania i do poprawy stanu jakości powietrza i gospodarką odpadami.
- Umożliwienie wdrożenia zasady: zanieczyszczający płaci w zakresie gospodarki odpadami określonymi w art 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie.

Działania zaplanowane w ramach projektu przez Miasto Żagań, tj.:

- MIEJSKI MODEL JAKOŚCI POWIETRZA - LUMA (pełna nazwa: Lokalne Uzupełniające Modelowanie Atmosfery) e-usługa, oparta o modelowanie jakości powietrza, walidowane wynikami Państwowego Monitoringu Środowiska oraz dodatkowo kalibrowane wskazaniem inteligentnej sieci autonomicznych energetycznie sensorów. System LUMA, zgodny z wymaganiami prawa, pozwoli na prowadzenie właściwej polityki informacyjnej, identyfikację źródeł odpowiedzialnych za złą jakość powietrza oraz przyczyni się do wzrostu efektywności prowadzonych działań.
- Kampania informacyjno-edukacyjna nt. prowadzonych działań związanych z wdrażaniem na terenie miasta Żagań projektem przeznaczona dla jednostek Samorządowych oraz mieszkańców miasta.
- Inwentaryzacja źródeł niskiej emisji na terenie miasta metodą wywiadu kwestionariuszowego i ankiety on-line.
- e-PSZOK- system wspomagający bieżące ewidencjonowanie realnej masy i rodzajów odpadów przekazywanych przez właścicieli nieruchomości (w tym mieszkańców) do PSZOK. System odpowiada rekomendacjom MŚ, dotyczącym szybkiej identyfikacji danego mieszkańca i weryfikacji ilości i rodzaju dostarczanych odpadów.

Działania zaplanowane w projekcie miały pilotażowy i innowacyjny charakter, nadający się do upowszechnienia, jako standardy/dobre praktyki oraz mogą być wykorzystane przez inne miasta. LUMA dzięki zastosowaniu dynamicznej mapy jakości powietrza, pozwala w trybie on-line na dostarczenie bieżącej i/lub prognozowanej informacji o jakości powietrza w każdym miejscu i czasie. System, zgodny z wymaganiami prawa, pozwoli na prowadzenie

właściwej polityki informacyjnej, identyfikację źródeł odpowiedzialnych za złą jakość powietrza oraz przyczyni się do wzrostu efektywności prowadzonych działań.

W ramach gospodarki odpadami planowane jest przygotowanie systemu (e-PSZOK) wspomagającego bieżące ewidencjonowanie realnej masy i rodzajów odpadów przekazywanych przez właścicieli nieruchomości (w tym mieszkańców) do PSZOK. System odpowiada rekomendacjom MŚ, dotyczącym szybkiej identyfikacji danego mieszkańca, weryfikacji, a także ilości i rodzaju dostarczanych przez niego odpadów.

Korzyści przedmiotowej aplikacji:

1. dla mieszkańców:

- szybki dostęp do ogłoszeń i edukacji ekologicznej w zakresie gospodarki odpadami;
- podgląd do aktualności i konkursów w gminie w zakresie gospodarki odpadami;

2. dla gminy:

- ewidencja rzeczywistej masy odpadów przekazanych do PSZOK (ilość, rodzaj);
- graficzna prezentacja masy odpadów zebranych i magazynowanych w PSZOK;

3. dla zarządzającego PSZOK – iem:

- ewidencja i monitoring rzeczywistej masy odpadów przekazanych do PSZOK;
- porządek w gromadzeniu danych o masie magazynowanych odpadów.

W br uzyskaliśmy informację, że mimo podjętej inicjatywy i próby uzyskania dofinansowania projekt nie został zakwalifikowany do wsparcia. Założenia projektu pozostają jednak dalej aktualne i Gmina będzie szukać alternatywnych źródeł finansowania tego przedsięwzięcia.

NACZELNIK WYDZIAŁU

Roman Ciszewski